

EDUSKUNNAN VASTAUS 278/2002 vp

Hallituksen esitys velan vanhentumisesta ja julkista haastetta koskevan lainsäädännön uudistamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä velan vanhentumisesta ja julkista haastetta koskevan lainsäädännön uudistamisesta (HE 187/2002 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 28/2002 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa, johtaako ulosottoperusteen määräaikaisuus, ilman että samalla säädettäisiin velan lopullisesta vanhentumisesta, epäasianmukaisiin menettelyihin tai kohtuutomiin tilanteisiin velkasuhteissa, ja arvioi sen jälkeen, onko aihetta säätää velan lopullisesta vanhentumisesta, sekä antaa selvityksen ja tarvittaessa lakiesityksen seuraavan vaalikauden aikana.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

velan vanhentumisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee velan vanhentumisesta. Tässä laissa velalla tarkoitetaan rahavelkaa sekä muita velvoitteita.

Tätä lakia ei sovelleta:

1) veroon, julkiseen maksuun tai muuhun rahasaamiseen, joka saadaan periä ulosottoin ilman tuomiota tai päätöstä;

2) sakkoon, menettämisseuraamukseen tai muuhun rikosoikeudelliseen seuraamukseen taikka uhkasakkoon tai teettämis- tai keskeyttämishuokkaan;

3) eläke- tai sosiaalilainsäädännön nojalla, lakisääteisen vakuutuksen perusteella tai julkisista varoista suoritettavaan eläkkeeseen, korvaukseen, tukeen tai muuhun etuuteen; eikä

4) lapsen elatuksesta annetussa laissa (704/1975) tarkoitettuun elatusapuun taikka kunnan takautumissaatavaan, joka perustuu elatusturvalain (671/1998) nojalla lapselle suoritettavaan elatustukeen.

2 §

Suhde erityissäännöksiin

Jos muussa laissa on tästä laista poikkeavia erityissäännöksiä velan vanhentumisajasta tai muusta vanhentumiseen liittyvästä seikasta, noudatetaan niitä tämän lain sijasta. Jos velkoja voi esittää vaatimuksia eri vastuuperusteiden nojalla, erityissäännöksen mukainen vanhentumisaika koskee vain kyseisessä laissa tarkoitettusta perusteesta johtuvaa velkaa.

Vaikka velan vanhentumiseen muutoin sovelletaan erityissäännöstä, velka vanhentuu tämän lain mukaan, kun velasta on annettu lainvoimaiseksi tullut tuomio tai muu ulosottoperuste, joka voidaan panna täytäntöön niin kuin lainvoimainen tuomio.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, koskee soveltuvin osin erityissäännöstä, jonka mukaan velkaa koskeva kanne on pantava vireille määräjassa. Kanneaika voidaan kuitenkin katkaista vain 11 §:ssä tarkoitettulla katkaisutoimella. Jos velkoja on menettänyt kanneoikeutensa, velka katsotaan vanhentuneeksi niin kuin tässä laissa säädetään.

3 §

Pakottavuus

Tämän lain säännöksistä ei saa sopimuksin poiketa velallisen vahingoksi.

Tämän lain säännöksestä ei myöskään voida poiketa kuluttajan taikka yksityistakaajan tai yksityisen pantinantajan vahingoksi sellaisella sopimuksella, jonka mukaan velkaan on sovelletta-

va vieraan valtion lakia, jos velkaan muutoin olisi sovellettava tätä lakia.

Vanhentumisaika ja sen alkamisajankohta

4 §

Yleinen vanhentumisaika

Velka vanhentuu kolmen vuoden kuluttua 5—7 §:ssä tarkoitettusta ajankohdasta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu.

5 §

Vanhentumisajan alkaminen, kun eräpäivästä on sovittu

Vanhentumisaika alkaa kulua eräpäivästä, jos se on velallista sitovasti ennalta määrätty.

Jos velka voidaan vaatia suoritettavaksi ennen määrättyä eräpäivää velallisen sopimusrikkomuksen perusteella tai muun syyn johdosta, vanhentumisaika alkaa kulua, kun velka on eräännyttämistoimien johdosta erääntynyt.

6 §

Kauppahinnan vanhentumisajan alkaminen, kun eräpäivästä ei ole sovittu

Jollei kauppahinnan tai muun vastikkeen suorittamisen eräpäivää ole sitovasti ennalta määrätty, vanhentumisaika alkaa kulua, kun myyjä on luovuttanut kaupan kohteen ostajalle tai kun muu velkojana oleva sopijapuoli on täyttänyt oman suoritusvelvollisuutensa.

7 §

Korvausvelan vanhentumisajan alkaminen ja enimmäisaika

Vahingonkorvauksen tai muun hyvityksen vanhentumisaika alkaa kulua:

1) sopimusrikkomukseen perustuvassa hyvityksessä siitä, kun ostaja on havainnut virheen tai puutteen kaupan kohteessa tai kun muu velkojana oleva sopijapuoli on havainnut virheelli-

syyden sopimuksen täyttämässä taikka hänen olisi pitänyt se havaita;

2) asiamiehen, edustajan tai muun toimeksisaajan tekemään virheeseen tai laiminlyöntiin perustuvassa vahingonkorvauksessa siitä, kun toimeksisaaja on tehnyt tilityksen tai, jollei vahingonkorvauksen peruste käy ilmi tilityksen tiedoista, siitä kun päämies on havainnut virheen tai laiminlyönnin taikka hänen olisi pitänyt se havaita;

3) muuhun kuin sopimussuhteeseen perustuvassa vahingonkorvauksessa siitä, kun vahingonkäräjällä on saanut tietää tai hänen olisi pitänyt tietää vahingosta ja siitä vastuussa olevasta; ja

4) perusteettoman edun palautuksessa siitä, kun vaatimuksen esittäjä on saanut tietää tai hänen olisi pitänyt tietää erehdyksessä tehdystä maksusta, sopimuksen pätemättömyydestä tai muusta edun palautuksen perustana olevasta tapahtumasta ja perusteettoman edun saajasta.

Vahingonkorvauksen tai muun 1 momentissa tarkoitetun velan vanhentuminen on kuitenkin katkaistava ennen kuin kymmenen vuotta on kulunut sopimusrikkomuksesta taikka vahinkoon johtaneesta tai edun palautuksen perustana olevasta tapahtumasta. Tämä määräaika ei kuitenkaan rajoita vahingonkäräjän oikeutta vaatia korvausta henkilö- tai ympäristövahingosta.

Rikoksesta johtuvaa velkaa ei katsota tämän tai muun lain nojalla vanhentuneeksi niin kauan kun rikosasiassa voidaan nostaa syyte tai kun rikosasian käsittely on vireillä tuomioistuimessa.

8 §

Vanhentumisaika muissa tapauksissa

Jos kysymys on toistaiseksi myönnetystä tai ehdollisesti syntyvästä velasta taikka muusta velasta, jonka vanhentumisaika alkamisajankohta ei määräydy 5—7 §:n nojalla, velka vanhentuu kymmenen vuoden kuluttua velvoitteen oikeusperusteen syntymisestä, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu.

Sen jälkeen kun velka on velkojan vaatimuksen tai muun syyn johdosta erääntynyt maksettavaksi, noudatetaan kuitenkin erääntymispäiväs-

tä laskettavaa kolmen vuoden vanhentumisaikaa.

9 §

Talletusten vanhentumattomuus

Talletuspankin vastaanottamat talletukset tai muut yleisöltä otetut ja vaadittaessa takaisin maksettavat varat taikka niistä suoritettut korot eivät vanhennu.

Vanhentumisen katkaiseminen

10 §

Vapaamuotoiset katkaisutoimet

Velan vanhentuminen katkeaa, kun:

1) osapuolet sopivat maksujen järjestelystä, vakuudesta tai muusta velan ehtojen muutoksesta taikka siitä, että vanhentuminen on katkaistu;

2) velallinen suorittaa velkaa tai muutoin tunnustaa velan velkojalle; tai

3) velkoja vaatii velalliselta suoritusta tai muutoin muistuttaa velallista velasta.

Velan vanhentumisen katkaiseminen edellyttää, että velka yksilöidään katkaisutoimessa. Jos kysymys on 7 §:ssä tarkoitetusta vahingonkorvauksesta tai hyvityksestä, velkojan tekemästä muistutuksesta on käytävä ilmi velan peruste ja määrä kohtuudella vaadittavalla tavalla, jolleivät ne ole velallisen tiedossa.

11 §

Oikeudelliset katkaisutoimet

Velan vanhentuminen katkeaa niin kuin 2 momentissa säädetään, jos:

1) velkoja panee vireille saatavaa koskevan kanteen velallista vastaan tai esittää saatavaa koskevan vaatimuksen tuomioistuimessa, kuluttajavalituslautakunnassa tai laissa säädettyssä muussa toimielimessä tai menettelyssä, jossa voidaan antaa ratkaisu tai ratkaisusuositus;

2) velkoja ilmoittaa saatavan velallista koskevan julkisen haasteen johdosta taikka velallisen konkurssissa tai muussa maksukyvyttömyysme-

nettelyssä tai kun velka muutoin otetaan huomioon menettelyn yhteydessä; tai

3) velkoja panee vireille ulosottoasian tai jos velka muutoin otetaan huomioon ulosottomenettelyssä.

Kun 1 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitettu asia tulee vireille taikka kun tehdään päätös 2 kohdassa tarkoitettujen menettelyn aloittamisesta tai kyseistä velkaa koskevasta väliaikaisesta kiellosta, vanhentuminen keskeytyy menettelyn ajaksi. Vanhentuminen katsotaan katkenneeksi sinä päivänä, jona lainvoimaiseksi tullut tuomio on annettu tai asian käsittely on muutoin päättynyt.

Jos velkoja peruuttaa hakemuksensa tai asian käsittely päättyy muusta syystä ilman, että tiedoksianto tai muu lain edellyttämä ilmoitus velkojan vaatimuksesta on toimitettu velalliselle, vanhentumisajan ei katsota katkenneen. Tällöin velka vanhentuu kuitenkin aikaisintaan yhden vuoden kuluessa menettelyn päättymisestä. Vanhentumisaikaa voidaan pidentää tällä tavoin vain yhden kerran.

Mitä 3 momentissa säädetään, sovelletaan kanne aikaan myös silloin, kun 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu asia on jätetty tutkimatta tai se on jäänyt sillensä velalliselle toimitetun tiedoksiannon jälkeen.

12 §

Liitännäis- ja osasuoritukset

Velasta suoritettava korko, viivästyskorko ja muut liitännäiskustannukset samoin kuin pääoman lyhennys ja muu osasuoritus vanhentuvat itsenäisesti. Jos kuitenkin velan pääoma vanhentuu, myös velkaan liittyvät korot ja muut liitännäiskustannukset vanhentuvat.

Katkaisutoimi katkaisee velan pääoman ohella myös velkaan liittyvien korkojen ja muiden liitännäissuoritusten vanhentumisen niiden erääntymisajasta riippumatta.

13 §

Vanhentumisen katkaisemisen vaikutukset

Velan vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi, entisen pituinen vanhentumisaika.

Vanhentumisaika on kuitenkin viisi vuotta sen jälkeen, kun velasta on annettu lainvoimaiseksi tullut tuomio tai muu ulosottoperuste, joka voidaan panna täytäntöön niin kuin lainvoimainen tuomio. Jos lainvoimainen tuomio tai päätös puretaan, velan ei katsota vanhentuneen kyseisen tuomion antamisen jälkeen kuluneena aikana.

Jos suoritusvelvollisuus alkaa vasta 2 momentissa tarkoitettujen ulosottoperusteiden antamisen jälkeen, vanhentumisaika lasketaan suoritusvelvollisuuden alkamisesta.

Vanhentumisen vaikutukset

14 §

Suoritusvelvollisuuden lakkaaminen

Velallisen velvollisuus suorittaa velka lakkaa, kun velka vanhentuu.

Velallisella ei ole oikeutta saada velkojalta takaisin suoritusta, jonka hän on tehnyt vanhentuneesta velasta. Jos kysymys on elinkeinonharjoittajan saatavasta, joka perustuu kulutushyödykkeen luovuttamiseen tai luoton myöntämiseen kuluttajalle, taikka luotonantajien saatavasta yksityistakaajalta tai yksityiseltä pantinantajalta, velallisella on kuitenkin oikeus saada palautus sellaisesta suorituksesta, jonka hän on tehnyt tietämättä velan olevan vanhentunut. Velkojan on maksettava palautettavalle rahamäärälle korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaan korkoa siitä päivästä lukien, jona hän sai vanhentunutta velkaa koskevan suorituksen.

15 §

Kuittaus ja maksun peräytyminen

Velkoja saa käyttää vanhentunutta saatavaa kuittaukseen, jos kuittauksen edellytykset ovat täyttyneet ennen saatavan vanhentumista tai jos

osapuolten saatavat liittyvät samaan oikeussuhteeseen.

Jos velan maksu tai kuittaus myöhemmin peräytyy tai osoittautuu muutoin vaikutuksettomaksi, velan ei katsota vanhentuneen suorituksen jälkeen kuluneena aikana, jos velkojalla oli perusteltu syy olettaa velan maksun tai kuittauksen lakkauttaneen velan.

16 §

Vakuusoikeus

Vanhentuminen ei estä velkojaa saamasta suoritusta sellaisesta vakuudeksi annetusta velallisen omaisuudesta, johon velkojalla on pantti- tai pidätysoikeus.

Kauppahintaa koskevan velan vanhentuessa raukeaa ehto, jonka mukaan myyjällä on maksun laiminlyönnin johdosta oikeus purkaa kauppa tai vaatia kaupan kohde takaisin, jos kyseistä ehtoa ei ollut kirjattu omistuksesta ja oikeuksista lain nojalla pidettävään rekisteriin.

17 §

Maksukyvyttömyysmenettely

Jos velkojan saatava on otettu huomioon konkurssituomiossa, vanhentumisajan kuluminen ei estä maksun saamista konkurssipesään kuuluvasta omaisuudesta. Konkurssituomion vaikutuksista velasta henkilökohtaisesti vastaavaan velalliseen nähden on voimassa, mitä 13 §:n 2 momentissa säädetään.

Tuomioistuimen vahvistamassa maksuohjelmassa huomioon otettu saatava vanhentuu 13 §:n 3 momentin mukaisesti kunkin maksuerän osalta erikseen. Jos maksuohjelma raukeaa, vanhentumisajan katsotaan katkenneen, kun raukeamisesta on annettu lainvoimaiseksi tullut päätös.

Ulosottoperusteen täytäntöönpanokelpoisuudesta säädetään erikseen.

18 §

Vanhentumisen huomioon ottaminen

Velan vanhentuminen otetaan tutkittavaksi tuomioistuimessa tai muussa viranomaismenettelyssä vain asianosaisen väitteen perusteella.

Ulosottoviranomaisen velvollisuudesta ottaa viran puolesta huomioon velan vanhentuminen säädetään erikseen.

Vanhentuminen, kun vastuuvellollisia on useita

19 §

Vanhentuminen yhden velallisen osalta

Jos velallisia on useita, vanhentumisaika lasketaan jokaisen velallisen osalta erikseen. Velan vanhentuminen katkeaa vain sen velallisen osalta, jonka nimissä katkaisutoimi tehdään tai johon katkaisutoimi kohdistetaan.

Jos velalliset vastaavat yhteisvastuullisesti samasta velasta ja velka vanhentuu jonkun velallisen osalta, kukin jäljelle jäävistä velallisista vastaa vain oman osuutensa suorittamisesta. Osuudet lasketaan siitä määrästä, jonka maksamiseen velalliset ovat alun perin sitoutuneet tai jonka maksamiseen heidät on määrätty. Osuudet määräytyvät velallisten pääluvun mukaan, jollei muusta vastuunjaosta ole sovittu tai määrätty.

Jos velallinen on suorittanut velkaa tietämättä, että velka on jonkun yhteisvastuullisen velallisen osalta vanhentunut, velallisella on oikeus vaatia oman osuutensa ylittävän määrän palauttamista. Velkojan on maksettava palautettavalle rahamäärälle korkolain 3 §:n 2 momentin mukaan korkoa siitä päivästä lukien, jona hän sai vanhentunutta velkaa koskevan suorituksen.

20 §

Takautumisoikeuden vanhentuminen

Jos joku yhteisvastuussa oleva velallinen on suorittanut erääntynyttä velkaa, hänen takautumisoikeutensa toiseen velalliseen nähden alkaa vanhentua, kun hän on tehnyt suorituksensa. Jos velkaa on suoritettu ennen sen erääntymistä, ta-

kautumissaatavan vanhentumisen osalta noudatetaan, mitä velan vanhentumisesta on ollut voimassa alkuperäisen velkojan ja muiden velallisten kesken.

Voimaantulosäännökset

21 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan määräajasta velkomisasioissa sekä julkisesta haasteesta velkojille 9 päivänä marraskuuta 1868 annettu asetus (32/1868) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Muualla lainsäädännössä olevalla viit-

tauksella edellä tarkoitettuun lakiin tarkoitetaan tämän lain voimaantulon jälkeen viittausta tähän lakiin, taikka jos kysymys on julkisesta haasteesta velkojille, julkisesta haasteesta annettuun lakiin (/).

Tätä lakia sovelletaan myös velkaan, jonka oikeusperuste on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa. Velka vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei kyseinen velka myös aikaisemmin voimassa olleiden säännösten mukaan vanhentuisi tätä ennen.

Jos velkaa koskeva asia on lain voimaan tullessa vireillä, velan vanhentuminen keskeytyy 11 §:ssä tarkoitettulla tavalla, kun laki tulee voimaan. Vireillä olevassa ulosottoasiassa edellytetään lisäksi, että velalliselle on ilmoitettu velkojan vaatimuksesta tai että vanhentuminen on muulla tavalla katkaistu ulosottomenettelyssä ennen kuin velka muutoin vanhentuisi.

Laki

julkisesta haasteesta

Eduskunnan päätöksen mukaan säädetään:

Lain soveltamisala

1 §

Soveltamisala ja lain toissijaisuus

Tätä lakia noudatetaan, kun velallisen tuntemattomille velkojille voidaan muun lain nojalla antaa julkinen haaste velkojen selvittämiseksi.

Tämä laki ei koske julkista haastetta, joka annetaan konkurssin tai yrityksen saneerausmenettelyn yhteydessä.

Jos muussa laissa on tästä laista poikkeavia säännöksiä, noudatetaan niitä tämän lain sijasta.

Menettely julkisessa haasteessa

2 §

Toimivaltainen tuomioistuin ja käsittelyjärjestys

Julkista haastetta koskevan asian käsittelee se tuomioistuin, joka on velallisen yleinen oikeuspaikka. Jos julkista haastetta haetaan usean velallisen osalta, asian voi käsitellä se tuomioistuin, joka on jonkun velallisen osalta toimivaltainen.

Julkista haastetta koskevan asian käsittelyssä noudatetaan, mitä hakemusasiodien käsittelystä säädetään.

3 §

Hakemus

Julkista haastetta koskevaan hakemukseen on liitettävä luettelo hakijan tiedossa olevista velallisen veloista. Luettelossa on mainittava kunkin velan peruste ja pääoman määrä sekä velkoja ja tämän yhteystiedot. Hakemuksesta on käytävä ilmi myös tiedot niistä henkilöistä, jotka velallisen sijasta tai ohella vastaavat veloista taikka joiden oikeutta asia muutoin koskee.

4 §

Julkinen haaste ja sen julkaiseminen

Tuomioistuimen antamassa julkisessa haasteessa velkoja kutsutaan ilmoittamaan kirjallisesti saatavansa tuomioistuimelle viimeistään haasteessa mainittuna määräpäivänä uhalla, että tuntemattomiksi jääneet velat lakkaavat.

Tuomioistuimen on julkaistava kuulutus julkisesta haasteesta virallisessa lehdessä viimeistään kolme kuukautta ennen määräpäivää. Jos velallinen on kaupparekisteriin merkitty elinkeinonharjoittaja, julkisesta haasteesta on viipymättä ilmoitettava kaupparekisteriin. Lisäksi kuulutuksesta on toimitettava tieto 10 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin merkittäväksi.

Tuomioistuimen on viimeistään kuukautta ennen määräpäivää toimitettava tieto kuulutuksesta sekä 3 §:ssä tarkoitettusta luettelosta siinä mainituille henkilöille.

5 §

Tehtävien antaminen hakijalle

Tuomioistuin voi määrätä, että velat ilmoitetaan sellaiselle hakijalle tai muulle henkilölle, joka on määrätty selvittämään tai hoitamaan velallisen omaisuutta ja suostuu tehtävään. Luettelo ilmoitetuista veloista on toimitettava tuomioistuimelle sen antamien ohjeiden mukaisesti.

Tuomioistuin voi määrätä, että 1 momentissa tarkoitettun henkilön on huolehdittava 4 §:n 3 momentissa mainitusta tehtävästä.

6 §

Velkojan ilmoitus

Velkojan toimittamasta ilmoituksesta on käytävä ilmi velan peruste ja velan pääoman määrä kohtuudella vaadittavalla tarkkuudella. Ilmoituksessa on mainittava velkojan nimi ja yhteystiedot.

Velkojan ei tarvitse ilmoittaa sellaista velkaa, jota koskevat tiedot eivät poikkea hakemuksessa mainitusta.

Ilmoittamisessa noudatetaan, mitä säädetään asiakirjan tai sähköisen viestin lähettämisestä tuomioistuimeen silloinkin, kun ilmoitus toimitetaan tuomioistuimen määräyksen perusteella hakijalle tai muulle ilmoitusten vastaanottajalle.

7 §

Julkisen haasteen raukeaminen

Julkinen haaste raukeaa, jos velallinen asetetaan konkurssiin tai velallisen osalta aloitetaan yksityishenkilön velkajärjestely tai yrityksen saneerausmenettely ennen julkisessa haasteessa mainittua määräpäivää.

Julkisen haasteen raukeamisesta on ilmoitettava samalla tavalla kuin julkisen haasteen antamisesta.

Ilmoituksen laiminlyönnin vaikutukset

8 §

Tuntemattomaksi jääneen velan lakkaaminen

Tuntemattomaksi jäänyt velka lakkaa julkisessa haasteessa mainitun määräpäivän päätyttyä.

Velkaa pidetään tunnettuna, jos velka on mainittu hakemuksessa tai velkojan tekemässä ilmoituksessa taikka jos velkoja osoittaa, että velallinen, velallisen kuolinpesän osakas tai velallisen lakimääräinen edustaja taikka se, joka on lain nojalla henkilökohtaisesti vastuussa velallisen veloista tai joka on määrätty selvittämään tai hoitamaan velallisen omaisuutta, on tiennyt velasta ennen määräajan umpeutumista. Sama on

voimassa, jos velkoja on ennen määräpäivää vaatinut suoritusta velan vanhentumisesta annetun lain (/) 11 §:ssä säädetyllä tavalla.

9 §

Velan lakkaamisen vaikutukset

Julkisen haasteen vuoksi lakanneeseen velkaan sovelletaan, mitä velan vanhentumisesta annetun lain 14—19 §:ssä säädetään.

Erinäiset säännökset

10 §

Kuulutusrekisteri

Kuulutusrekisteri on valtakunnallinen rekisteri, jota oikeusrekisterikeskus pitää julkisista haasteista niiden tiedoksi antamista ja velkojien edun valvontaa varten. Rekisteriin saadaan merkitä tietoja myös muista tuomioistuimen tai viranomaisen päätökseen perustuvista kuulutuksista, jotka on osoitettu yleisesti velkojille ja muille oikeudenhaltijoille. Rekisteriin saadaan

merkitä velallista ja ilmoitusten vastaanottajaa koskevia tunnistetietoja ja yhteystietoja. Tiedot poistetaan rekisteristä kuulutuksessa tarkoitetun määräajan päätyttyä.

Rekisterin tiedot ovat julkisia. Rekisteristä voidaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentin estämättä luovuttaa tietoja sähköisessä muodossa. Rekisterin tietojen hankkiminen oikeusrekisterikeskuksen yleisten tietoverkkojen kautta on maksutonta.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään rekisterin käyttöön ottamisesta ja siitä, mitkä tuomioistuimen tai viranomaisen päättämät kuulutukset merkitään rekisteriin.

11 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tätä lakia sovelletaan lain voimaantulon jälkeen vireille tulleisiin hakemuksiin.

Laki

holhoustoimesta annetun lain 37 ja 61 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan holhoustoimesta 1 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (442/1999) 61 § ja lisätään 37 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

37 §

Edunvalvoja voi hakea julkista haastetta päämiehensä velkojen selvittämiseksi niin kuin julkisesta haasteesta annetussa laissa (/) säädetään.

61 §

Vahingonkorvausvaatimus, joka perustuu edunvalvojan toimintaan, vanhentuu kolmen vuoden kuluttua siitä, kun holhousviranomainen on 60 §:n mukaisesti luovuttanut edunvalvontaa koskevat asiakirjat niihin oikeutetulle. Jos kysy-

myksessä on 50 §:n 2 momentissa tarkoitettu edunvalvoja, vanhentumisaika lasketaan kuitenkin siitä, kun edunvalvoja on antanut mainitussa momentissa tarkoitettun selonteon sille, jolla on ollut oikeus sen vastaanottamiseen.

Jollei vahingonkorvauksen peruste käy ilmi tilityksen tiedoista tai jos edunvalvoja on muutoin kuin edunvalvontatehtävässään aiheuttanut vahinkoa päämiehelle, vahingonkorvauksen vanhentumisesta on voimassa, mitä velan vanhentumisesta annetun lain (/) 7 §:ssä säädetään.

Vahingonkorvaus vanhentuu kuitenkin aikaisintaan kolmen vuoden kuluessa siitä, kun päämies on täyttänyt 18 vuotta tai kun hänelle ei enää ole määrätty edunvalvojaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tätä lakia sovelletaan myös korvaukseen, jonka peruste on syntynyt ennen lain voimaantuloa.

Laki

avioliittolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 13 päivänä kesäkuuta 1929 annettuun avioliittolakiin (234/1929) uusi 88 a § seuraavasti:

88 a §

Kun avioeroa koskeva asia on vireillä tai kun avioliitto on purkautunut, voi puoliso hakea julkista haastetta omien tai toisen puolison velkojen selvittämiseksi osituksen toimittamista var-

ten niin kuin julkisesta haasteesta annetussa laissa (/) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

perintökaaren 21 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 5 päivänä helmikuuta 1965 annetun perintökaaren (40/1965) 21 lukuun uusi 2 a § seuraavasti:

21 luku

Kuolleen henkilön ja pesän velasta

2 a §

Perunkirjoituksen toimittamisen jälkeen voidaan hakea julkista haastetta vainajan ja pesän velkojen selvittämiseksi niin kuin julkisesta haasteesta annetussa laissa (/) säädetään. Hake-

muksen voi tehdä eloonjäänyt puoliso, kuolinpesän osakas, pesänselvittäjä tai testamentin toimeenpanija. Julkista haastetta voidaan hakea myös eloonjääneen puolison velkojen selvittämiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

vahingonkorvauslain 7 luvun 2 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan 31 päivänä toukokuuta 1974 annetun vahingonkorvauslain (412/1974) 7 luvun 2 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Ennen lain voimaantuloa syntynyt oikeus korvaukseen vanhentuu niin kuin velan vanhentumisesta annetun lain (/) 21 §:n 3 momentissa säädetään.

Laki

kauppakaaren 18 luvun 9 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan kauppakaaren 18 luvun 9 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Ennen lain voimaantuloa syntynyt velka vanhentuu niin kuin velan vanhentumisesta annetun lain (/) 21 §:n 3 momentissa säädetään.

Laki

takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annetun lain 19 ja 33 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta 19 päivänä maaliskuuta 1999 annetun lain (361/1999) 19 §:n 1 ja 3 momentti sekä 33 §:n 2 momentti seuraavasti:

19 §

Takauksen vanhentuminen

Takaajan vastuu velkojaan nähden vanhentuu kolmen vuoden kuluttua päävelan erääntymisestä, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu.

Takaussitoumus vanhentuu lisäksi kymmen vuoden kuluttua sitoumuksen antamisesta niin kuin velan vanhentumisesta annetun lain (/) 8 §:ssä säädetään.

33 §

Takautumissaatavan vanhentuminen

Takaajan takautumissaatava toista takaajaa kohtaan vanhentuu kolmen vuoden kuluttua siitä, kun hän sai oikeuden periä takautumissaatavansa toiselta takaajalta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

asiakirjain kuolettamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asiakirjain kuolettamisesta 14 päivänä elokuuta 1901 annetun lain (34/1901) 6—8 §, sellaisina kuin niistä ovat 6 ja 8 § laissa 1058/1991, seuraavasti:

6 §

Tuomioistuimen on, kuuluttamalla siten kuin oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 10 §:ssä säädetään, kutsuttava se, jonka hallussa asiakirja on, viimeistään määräpäivänä näyttämään asiakirja tuomioistuimelle ja ilmoittamaan vaatimuksensa siihen uhalla, että asiakirja muuten tuomioistuimen päätöksellä kuoletetaan.

7 §

Tuomioistuimen on julkaistava kuulutus kuolettavasta asiakirjasta virallisessa lehdessä viimeistään kolme kuukautta ennen määräpäivää.

Jos velvoite on asiakirjan mukaan suoritettava vuoden kuluessa hakemuksen tekemisestä, määräpäivä on vahvistettava myöhemmäksi kuin kolmen kuukauden päähän määrätystä eräpäivästä.

8 §

Edellä 6 §:ssä tarkoitetusta kuulutuksesta on viimeistään kuukautta ennen määräpäivää toimitettava tieto velvoitetulle ja sille, jonka hallinnassa asiakirjan tiedetään viimeksi olleen. Jos kuulutuksella etsitään kadonnutta vekseliä, on

siitä erikseen ilmoitettava ainoastaan hyväksyjälle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan lain voimaantulon jälkeen tehtyihin hakemuksiin.

Laki

asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain 10 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan asuinhuoneiston vuokrauksesta 31 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (481/1995) 10 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa syntynyt velka vanhentuu niin kuin velan vanhentumisesta annetun lain (/) 21 §:n 3 momentissa säädetään.

Laki

liikehuoneiston vuokrauksesta annetun lain 9 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan liikehuoneistojen vuokrauksesta 31 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (482/1995) 9 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa syntynyt velka vanhentuu niin kuin velan vanhentumisesta annetun lain (/) 21 §:n 3 momentissa säädetään.

Laki

maanvuokralain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 29 päivänä huhtikuuta 1966 annetun maanvuokralain (258/1966) 77 § ja

muutetaan 3 §:n 3 momentti seuraavasti:

3 §

Jos joku vuokraamisen tarkoituksessa on vastoin 1 momentin säännöksiä suullisesti sopimuksen nojalla saanut hallintaansa kiinteistön tai alueen, on se sopijapuoli, joka kieltäytyy tekemästä tämän sopimuksen mukaista kirjallista vuokrasopimusta, velvollinen korvaamaan toiselle sopijapuolelle tälle vuokrasuhteen synty-

mättä jäämisestä aiheutuneen vahingon. Muu sopimusehto on mitätön.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa syntynyt velka vanhentuu niin kuin velan vanhentumisesta annetun lain (/) 21 §:n 3 momentissa säädetään.

Laki

osakeyhtiölain 12 ja 13 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä syyskuuta 1978 annetun osakeyhtiölain (734/1978) 13 luvun 9 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1094/2000, ja

lisätään 12 lukuun uusi 4 a § seuraavasti:

12 luku

Voitonjako ja yhtiön varojen muu käyttö

4 a §

Osakkeenomistajan oikeus jaettuun voittoon vanhentuu viiden vuoden kuluttua yhtiökokouksen päätöksen mukaisesta erääntymispäivästä.

13 luku

Selvitystila, purkaminen, rekisteristä poistaminen ja saneeraus

9 a §

Selvitysmiesten on haettava julkinen haaste yhtiön velkojille. Julkisesta haasteesta on voi-

massa, mitä julkisesta haasteesta annetussa laissa (/) säädetään, jollei 2 momentin säännöksistä muuta johdu.

— — — — —
— — — — —
— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 12 luvun 4 a §:ää sovelletaan voitonjakoon, jota koskeva päätös on tehty tämän lain voimaantulon jälkeen.

Laki

kuluttajansuojalain 12 luvun 1 e §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan 20 päivänä tammikuuta 1978 annetun kuluttajansuojalain (38/1978) 12 luvun 1 e §, sellaisena kuin se on laeissa 541/1994, 1162/1997 ja 416/1999.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa syntynyt kuluttaja-saatava vanhentuu niin kuin velan vanhentumisesta annetun lain (/) 21 §:n 3 momentissa säädetään.

Laki

kuluttajavalituslautakunnasta annetun lain 9 c §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan kuluttajavalituslautakunnasta 20 päivänä tammikuuta 1978 annetun lain (42/1978) 9 c §, sellaisena kuin se on laissa 844/1994.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

työsopimuslain 13 luvun 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä tammikuuta 2001 annetun työsopimuslain (55/2001) 13 luvun 9 § seuraavasti:

13 luku

Erinäisiä säännöksiä

9 §

Vanhentuminen ja kanneaika

Työntekijän palkkasaatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua erääntymispäivästä, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Sama vanhentumisaika koskee myös muita tässä laissa tarkoitettuja saatavia.

Työntekijälle aiheutuneen henkilövahingon korvaamisessa vanhentumisaika on kuitenkin kymmenen vuotta.

Työsuhteen päätyttyä 1 momentissa tarkoitettu saatava raukeaa, jos kannetta ei nosteta kah-

den vuoden kuluessa siitä, kun työsuhde on päätynyt. Jos kuitenkin työntekijän saatavan perusteena olevia työehtosopimuksen määräyksiä on pidettävä ilmeisen tulkinnanvaraisina, saatava vanhentuu kuten 1 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tätä lakia sovelletaan myös saatavaan, jonka oikeusperuste on syntynyt ennen lain voimaantuloa. Saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei kyseinen saatava myös aikaisempien säännösten mukaan vanhentuisi tätä ennen.

Laki

opintotukilain 36 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä tammikuuta 1994 annetun opintotukilain (65/1994) 36 § seuraavasti:

36 §

Takauksen vanhentuminen

Opintolainan valtiontakauksiin ei sovelleta, mitä takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annetun lain (361/1999) 19 §:n 3 momentissa säädetään takaussitoumuksen vanhentumisesta eikä

mainitun lain 19 §:n 1 momenttia sovelleta tässä laissa tarkoitettuihin lainoihin niiden lyhennysmaksujen osalta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 79 ja 79 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityishenkilön velkajärjestelystä 25 päivänä tammikuuta 1993 annetun lain (57/1993) 79 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti sekä 79 a §, sellaisena kuin niistä 79 a § on laissa 113/1995, seuraavasti:

79 §

Vanhentumisajan ja perimismääräajan suhde velkajärjestelyyn

Vanhentumis- ja kanneajan katkeamisesta ja sen vaikutuksesta maksuohjelmassa huomioon otettavaan saatavaan on voimassa, mitä velan vanhentumisesta annetun lain (/) 11 ja 17 §:ssä säädetään.

Jos velkojan on oikeuden menettämisen uhal- la perittävä saatava laissa erikseen säädetyn ajan kuluessa eikä velkaan sovelleta velan vanhentu- misesta annettua lakia, tämän ajan umpeen kulu- minen velkajärjestelyn tai 21 §:ssä tarkoitetun väliaikaisen kiellon alettua ei estä maksun saa- mista maksuohjelman nojalla. Jos tähän lakiin perustuva perintä- tai täytäntöönpanokielto lak- kaa ilman maksuohjelman vahvistamista tai maksuohjelma raukeaa, tässä momentissa tar- koitettua määräaikaa laskettaessa ei oteta huo- mioon sitä kalenterivuotta, jonka aikana perin- tä- tai täytäntöönpanokielto alkoi, eikä sen jäl- keistä aikaa sen kalenterivuoden loppuun, jona kielto edellä tarkoitetulla tavalla lakkasi tai maksuohjelma raukesi.

79 a §

Vanhentumisajan ja perimismääräajan suhde vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn

Jos velallisen kanssa sovitaan sellaisesta va- paaehtoisesta velkajärjestelystä, joka sisällöl- tään vastaa tässä laissa säädettyjä periaatteita, velkojalla on 79 §:ssä tarkoitettujen aikojen um- peen kulumisen estämättä oikeus saada maksu velkajärjestelyn ehtojen mukaisesti. Jos kysy- mys on 79 §:n 2 momentissa tarkoitettusta saata- vasta, velkojan on oikeuden menettämisen uhal- la perittävä saatavansa viimeistään velkajärjes- telyn ehtojen mukaisen maksuajan päättymistä seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä, jollei alkuperäinen määräaika saatavan perimi- selle pääty sitä myöhemmin. Muussa tapaukses- sa vanhentumis- tai kanneajan katsotaan katken- neen, kun velkajärjestelyn ehtojen mukainen maksuaika on päättynyt.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

yrityksen saneerauksesta annetun lain 99 ja 99 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrityksen saneerauksesta 25 päivänä tammikuuta 1993 annetun lain (47/1993) 99 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti sekä 99 a §, sellaisena kuin niistä 99 a § on laissa 114/1995, seuraavasti:

99 §

*Vanhentumisajan ja perimismääräajan suhde
velkajärjestelyyn*

Vanhentumis- ja kanneajan katkeamisesta ja sen vaikutuksesta maksuohjelmassa huomioon otettavaan saatavaan on voimassa, mitä velan vanhentumisesta annetun lain (/) 11 ja 17 §:ssä säädetään.

Jos velkojan on oikeuden menettämisen uhallla perittävä saatava laissa erikseen säädetyn ajan kuluessa eikä velkaan sovelleta velan vanhentumisesta annettua lakia, tämän ajan umpeen kulumisen saneerausmenettelyn tai 22 §:ssä tarkoitettua väliaikaisen kiellon alettua ei estä maksun saamista saneerausohjelman nojalla. Jos tähän lakiin perustuva perintä- tai täytäntöönpanokielto lakkaa ilman saneerausohjelman vahvistamista tai ohjelmassa vahvistettu velkajärjestely raukeaa, tässä momentissa tarkoitettua määräaika laskettaessa ei oteta huomioon sitä kalenterivuotta, jonka aikana perintä- tai täytäntöönpanokielto alkoi, eikä sen jälkeistä aikaa sen kalenterivuoden loppuun, jona kielto edellä tarkoitettulla tavalla lakkasi tai velkajärjestely raukesi. Jos saneerausmenettely lakkaa ilman saneerausohjelman vahvistamista, perintäkiellon voimassaoloaika ei oteta huomioon laskettaessa sitä ai-

kaa, jonka kuluessa velkojan on vaadittava suoritusta 25 §:n 2 momentissa tarkoitettulta takaa-jalta.

99 a §

*Vanhentumisajan ja perimismääräajan suhde
vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn*

Jos velallisen kanssa sovitaan sellaisesta vapaaehtoisesta velkajärjestelystä, joka sisällöltään vastaa tässä laissa säädettyjä periaatteita, velkojalla on 99 §:ssä tarkoitettujen aikojen umpeen kulumisen estämättä oikeus saada maksu velkajärjestelyn ehtojen mukaisesti. Jos kysymys on 99 §:n 2 momentissa tarkoitettusta saatavasta, velkojan on oikeuden menettämisen uhallla perittävä saatavansa viimeistään velkajärjestelyn ehtojen mukaisen maksuajan päättymistä seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä, jollei alkuperäinen määräaika saatavan perimiselle pääty sitä myöhemmin. Muussa tapauksessa vanhentumis- tai kanneajan katsotaan katkenneen, kun velkajärjestelyn ehtojen mukainen maksuaika on päättynyt.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki**osuuskuntalain 8 luvun 6 §:n ja 19 luvun 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun osuuskuntalain (1488/2001) 19 luvun 10 §:n 1 momentti ja
lisätään 8 luvun 6 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

8 luku

**Varojen käyttäminen, vararahasto, ylikurssi-
rahasto ja arvonnkorotusrahasto**

6 §

Ylijäämän jakopäätös

— — — — —
Jäsenen oikeus jaettuun ylijäämään vanhen-
tuu viiden vuoden kuluttua osuuskunnan ko-
kouksen päätöksessä mainitusta eräpäivästä.

19 luku

**Selvitystila, purkaminen, rekisteristä poista-
minen, saneeraus ja konkurssi**

10 §

Julkinen haaste velkojille

Selvitysmiesten on haettava julkinen haaste
osuuskunnan velkojille. Julkisesta haasteesta on
voimassa, mitä julkisesta haasteesta annetussa
laissa (/) säädetään, jollei 2 momentista muuta
johdu.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Tämän lain 8 luvun 6 §:n 3 momenttia sovel-
letaan jaettuun ylijäämään, jota koskeva päätös
on tehty tämän lain voimaantulon jälkeen.

Helsingissä 10 päivänä helmikuuta 2003